

Ordförandebeslut om tillfälligt uppehåll i verkställighet av vissa biståndsbeslutade insatser samt beslut om ersättningsåtgärder med anledning av covid-19

Beslut

1. Äldre- och omsorgsnämnden beslutar om tillfälligt uppehåll i verkställighet av beviljade biståndsinsatser i form av daglig verksamhet LSS, dagverksamhet och växelvård.
2. Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att tillfälligt införa anhörganställningar för personer över 18 år vid behov för att täcka upp enskildas behov i samband med utebliven verkställighet av daglig verksamhet.
3. Äldre- och omsorgsnämnden beslutar att full ersättning ska utgå till utförare av daglig verksamhet enligt avtal.
4. Besluten gäller under den period smittoriskerna bedöms vara som störst med anledning av covid-19, och längst till och med 2020-06-09.

Beslutsdatum 2020-04-09

Tony Thorén
Ordförande i Äldre- och omsorgsnämnden

Delegat i beslut i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas enligt Äldre- och omsorgsnämnden delegationsordning 2019-01-02, § 1001, reviderad 2020-01-30, § 5, förteckningsnummer. 1.1.1.

Beskrivning av ärendet och skäl för beslutet

Samhället befinner sig i en extraordinär situation i och med covid-19 vilken enligt WHO klassas som en pandemi. Folkhälsomyndigheten har signalerat en förhöjning i den allmänna smittspridningen. De senaste dagarna har flera fall av covid-19 konstateras bland ett flertal av Tyresö kommuns äldreboenden och ett fall av covid-19 har hittills konstaterats inom daglig verksamhet.

Äldre- och omsorgsnämndens högsta prioritet är att motverka spridningen av covid-19 bland de mest sårbara riskgrupperna och äldre. För detta ändamål är det nödvändigt att tillfälligt anpassa de verksamhetsområden som utgör särskilt hög smittorisk för utsatta riskgrupper så att smittspridningen kan begränsas så långt det är möjligt.

Vägledande för äldre- och omsorgsnämndens bedömningar är Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd om allas ansvar att förhindra smitta av covid-19 m.m.

Alla verksamheter i Sverige är skyldiga att, utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer, vidta åtgärder för att minska risken för smittspridning.

Av Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd framgår att åtgärder för att förhindra smittspridning t.ex. kan vara att verksamheten undviker att flera personer samlas, särskilt i trånga lokaler (1§ punkten 6).

Vidare framgår bl.a. att personer över 70 år och de som tillhör andra riskgrupper bör begränsa sina sociala kontakter och undvika att vistas på platser där människor samlas.

Mot bakgrund av den smittspridning som idag råder inom äldreomsorgens äldreboenden i Tyresö samt utifrån de rekommendationer som gäller för personer över 70 år, bedöms dagverksamheten utgöra en förhöjd smittriskskälla. Samma bedömning görs för växelvården. Äldre- och omsorgsnämnden anser därför att det är både lämpligt och nödvändigt att införa ett tillfälligt uppehåll i utförandet av verkställighet av dagverksamheten samt ett tillfälligt uppehåll i verkställighet av insatsen växelvård. Ersättningsåtgärder i form av bl.a. tillfälliga hemtjänstinsatser och korttidsboende kan bli aktuellt vid behov samt för att avlasta anhöriga i samband med utebliven verkställighet av växelvård. Mindre kontrollerade grupper av daglig verksamhet kan också komma att aktualiseras vid behov.

Uppföljning av utebliven dagverksamhet och växelvård kommer att ske på både individnivå och på verksamhetsnivå.

Vad gäller daglig verksamhet, kan verksamheten utifrån ett smittrisksperspektiv jämföras med en vanlig arbetsplats.

För att undvika spridning av covid-19 framgår av Folkhälsomyndighetens allmänna råd för arbetsplatser att arbetsgivare bl.a. bör se till att personal håller avstånd till varandra, arbetar hemifrån och undviker onödiga resor i arbetet.

Tyresö kommun tillämpar Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd gentemot sina anställda i den mån det är möjligt för att minska risken för smittspridning. Flertalet kommunanställda arbetar därför idag från distans. Dessa smittskyddsåtgärder behöver också gälla för personer inom daglig verksamhet.

Risken för smittspridning inom daglig verksamhet bedöms idag som hög. Grupper av personer samlas på ett och samma ställe från olika kommuner. Även turbundna resor till och från den dagliga verksamheten innebär en påtaglig smittrisk. Någon möjlighet att arbeta hemifrån eller att undvika resor saknas av

naturliga skäl för den här målgruppen. Fall av covid-19 har konstaterats även inom daglig verksamhet och mörkertalet befaras vara större.

Av 3 kap. 2 § Arbetsmiljölagen framgår att arbetsgivaren ska vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att arbetstagaren utsätts för ohälsa. En utgångspunkt skall därvid vara att allt sådant som kan leda till ohälsa ska ändras eller ersättas så att risken för ohälsa undanröjs.

Äldre- och omsorgsnämnden konstaterar att arbetsgivaren i dagsläget inte har möjlighet att fullt ut råda över de förebyggande åtgärder som krävs för att kunna garantera att personer inom daglig verksamhet inte utsätts för ohälsa. Det framstår därför som angeläget från smittskyddssynpunkt att verksamheten också inom den dagliga verksamheten gör ett tillfälligt uppehåll.

Av förarbetena till Smittskyddslagen framgår följande.

”När det gäller skolor, daghem och andra institutioner som drivs i allmän regi kan det tänkas situationer där det från smittskyddssynpunkt framstår som angeläget att verksamheten tillfälligt begränsas eller stängs av. Som framgått kan visserligen tillsynsmyndigheterna enligt livsmedelslagen och arbetsmiljölagen i vissa fall besluta om inskränkningar. Dessa möjligheter täcker emellertid inte i alla situationer det behov som kan föreligga. Däremot har institutionerna möjlighet att själva besluta om inskränkningar av smittskyddsskäl. Detta torde följa av myndigheternas allmänna ansvar för den verksamhet de bedriver. Självfallet bör de i förekommande fall samråda med smittskyddsläkaren innan de fattar sådana beslut. Enligt regeringens mening finns inte skäl att införa en särskild författningsreglering för nu berörda fall” (prop. 2003/04:158, s. 85).”

Under de pandemiomständigheter som nu föreligger i samhället och med stöd av Folkhälsomyndighetens utfärdade allmänna råd och föreskrifter har samråd med smittskyddsläkare skett på en generell nivå. Tyresö kommun är dessutom belägen i den region i landet som för tillfället är mest utsatt för smitta av covid-19. Flertalet personer som vistas inom daglig verksamhet tillhör en av de mer sårbara riskgrupperna och som samhället har till uppgift att särskilt skydda. Under rådande

omständigheter bedöms ett tillfälligt uppehåll i verkställigheten av daglig verksamhet vara den åtgärd som är mest förenlig med den lagstiftning och de rekommendationer som syftar till att förebygga smittspridning.

Konsekvenserna för berörda individer inom daglig verksamhet har analyserats och kommer att följas upp i varje enskilt fall så att dessa personer får det stöd och den hjälp som de behöver.

För att täcka upp enskildas behov i samband med utebliven verkställighet av daglig verksamhet, kommer anhöriganställningar för personer över 18 år tillfälligt införas vid behov. Mindre kontrollerade grupper av daglig verksamhet kan komma att aktualiseras vid behov. Ytterligare stödåtgärder kommer bl.a. bestå i utökade hemtjänstinsatser och personlig assistans.

I de riskbedömningar som har tagits fram har det framkommit att risker kan aktualiseras vid ett tillfälligt uppehåll av nämnda verkställighetsåtgärder. Med hänsyn till de åtgärdsförslag som redovisats för att begränsa dessa risker görs bedömningen att ett tillfälligt uppehåll i verkställighetsåtgärderna uppväger de nackdelar och den risk det kan innebära att ytterligare individer smittas. Det faktum att äldre och andra utsatta riskgruppers liv och hälsa behöver värnas i första hand får anses väga tyngst.

Besluten gäller under den period smittorisken bedöms vara som störst med anledning av covid-19, och längst till och med 2020-06-09. Beslutet kan komma att förlängas om behovet kvarstår efter denna tidpunkt.

Full ersättning ska utgå till utförare av daglig verksamhet enligt avtal. Om behovet av att begränsa smittorisken inom daglig verksamhet kvarstår för tid efter 2020-06-09, kommer eventuella förändringar av ersättningsnivåer att initieras och förhandlas med respektive part.

De personer som deltar i daglig verksamhet erhåller en habiliteringsersättning. Ersättningen som brukarna får utgör i många fall en betydande del av de pengar som personen har för att göra vardagliga inköp. En utebliven ersättning medför

därmed att gruppens vardagliga livsföring kan komma att förändras. Beslutet innebär att man får fortsatt ersättning även när verksamheten stängs.

Enligt äldre- och omsorgsnämndens delegationsordning får nämndens ordförande fatta beslut i ärenden som är så brådskande att äldre- och omsorgsnämndens avgörande inte kan avvaktas. Beslut i ovannämnda frågor bedöms inte kunna avvaktas då de träder i kraft 2020-04-09.

Delges

Äldre- och omsorgsnämnden

Äldre- och omsorgsförvaltningen

Kommunala pensionärsrådet

Kommunala funktionshinderrådet

Berörda externa assistansföretag och utförare av daglig verksamhet

Kommunledningsgruppen

Säkerhetschef

Berörda brukare

